

**Bruxelles, 1 iulie 2026
(OR. en)**

11287/26

**Dosar interinstituțional:
2025/0268 (NLE)**

**ATO 34
CADREFIN 318**

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	29 iunie 2026
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10568/26
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL CONSILIULUI de instituire a programului de asistență pentru dezafectarea nucleară a centralei nucleare Ignalina din Lituania în perioada 2028-2034 și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/101 – Abordare generală parțială

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor textul abordării generale parțiale privind propunerea de regulament al Consiliului de instituire a programului de asistență pentru dezafectarea nucleară a centralei nucleare Ignalina din Lituania pentru perioada 2028-2034 și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/101, la care s-a ajuns în cadrul reuniunii Consiliului (Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori) din 29 iunie 2026.

2025/0268 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI**de instituire a programului de asistență pentru dezafectarea nucleară a centralei nucleare
Ignalina din Lituania în perioada 2028-2034 și de abrogare a Regulamentului (UE)
2021/101**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Actul de aderare din 2003, în special articolul 56 din acesta și articolul 3 alineatul (2) din Protocolul nr. 4 anexat la acesta,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) În conformitate cu Protocolul nr. 4 anexat la Actul de aderare din 2003¹, care vizează centrala nucleară Ignalina, Lituania s-a angajat să închidă unitățile 1 și 2 ale centralei nucleare Ignalina până la 31 decembrie 2004 și, respectiv, până la 31 decembrie 2009, precum și să dezafecteze ulterior aceste unități.
- (2) În conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul Actului de aderare și beneficiind de asistență din partea Uniunii, Lituania a închis cele două unități în termenele prevăzute și a înregistrat progrese semnificative în direcția dezafectării lor. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a continua reducerea nivelului de risc radiologic. Pe baza estimărilor disponibile, sunt necesare resurse financiare suplimentare în acest scop după anul 2027.

¹ JO L 236, 23.9.2003, p. 944, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_4/sign.

- (3) Dezafectarea centralei nucleare care face obiectul prezentului regulament trebuie să fie efectuată în conformitate cu legislația Uniunii în materie de securitate nucleară, respectiv cu Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului², și în materie de gestionare a deșeurilor, respectiv cu Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului³. Potrivit acestei legislații, responsabilitatea finală pentru securitatea nucleară și pentru gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive revine Lituaniei.
- (4) Recunoscând că închiderea timpurie și dezafectarea în consecință a centralei nucleare de la Ignalina, care are două reactoare RBMK de 1 500 MW moștenite de la Uniunea Sovietică, a fost fără precedent, reprezentând pentru Lituania o sarcină financiară excepțională, disproporționată în raport cu dimensiunea și cu forța economică a țării, Protocolul nr. 4 la Actul de aderare din 2003 a prevăzut că asistența Uniunii, în cadrul programului de asistență pentru dezafectarea nucleară a centralei nucleare Ignalina din Lituania (denumit în continuare „programul”), va continua fără întrerupere, fiind prelungită dincolo de anul 2006, pe perioada următoarelor perspective financiare.
- (5) [Prezentul regulament prevede un pachet financiar cu titlu indicativ pentru program.]
- (6) La punerea în aplicare a programului, ar trebui să se asigure consecvența, coerența și sinergiile cu politicile și programele relevante ale Uniunii, în special cu Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară și dezafectare instituit prin Regulamentul [XXX] al Consiliului⁴.

² Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³ Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (JO L 199, 2.8.2011, p. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ Regulamentul (UE).../... AL CONSILIULUI de instituire a Instrumentului pentru cooperarea în materie de securitate nucleară și dezafectare pentru perioada 2028-2034 și de abrogare a Regulamentelor (Euratom) 2021/100 și (Euratom) 2021/948 (JO,...,.... ELI: ...).

- (7) Într-un mediu economic, social și geopolitic extrem de dinamic, experiența recentă a demonstrat necesitatea existenței unui cadru financiar multianual și a unor programe de cheltuieli ale Uniunii cu o flexibilitate sporită. În acest scop, în conformitate cu obiectivele programului și asigurând în același timp executarea alocării bugetare pentru perioada 2028-2034 și o previzibilitate suficientă a execuției bugetare, finanțarea ar trebui să țină seama în mod corespunzător de evoluția necesităților impuse de politici și de prioritățile Uniunii, astfel cum au fost identificate în documentele relevante publicate de Comisie, în rezoluțiile Parlamentului European și în concluziile Consiliului.
- (8) Programului i se aplică Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului⁵. Acesta prevede normele privind întocmirea și execuția bugetului general al Uniunii, inclusiv norme privind granturile, premiile, donațiile nefinanciare, achizițiile, gestiunea indirectă, asistența financiară, instrumentele financiare și garanțiile bugetare.

⁵ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/OJ>).

- (9) În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁶, cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului⁷, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁸ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului⁹, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor și a cazurilor de fraudă, prin recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, atunci când este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (UE, Euratom) nr. 883/2013 și (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate ancheta și trimite în judecată cazurile de fraudă și de alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁰. În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF, EPPO și Curții de Conturi Europene și să se asigure că orice parte terță implicată în execuția fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.

⁶ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁷ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁸ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁹ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁰ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (9A) Programul ar trebui să fie pus în aplicare cu asigurarea unei totale transparențe și responsabilități în ceea ce privește utilizarea resurselor Uniunii, pentru a menține încrederea publică în utilizarea fondurilor Uniunii. Toate nevoile financiare care stau la baza fiecărei etape de punere în aplicare ar trebui să fie documentate și justificate în mod transparent.
- (10) [Programul urmează să fie pus în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) XXX al Parlamentului European și al Consiliului¹¹ [Regulamentul privind performanța bugetului], care stabilește normele pentru monitorizarea cheltuielilor și pentru cadrul de performanță a bugetului, inclusiv normele pentru asigurarea aplicării uniforme a principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” și a principiului egalității de gen menționate respectiv la articolul 33 alineatul (2) literele (d) și (f) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, normele de monitorizare și raportare cu privire la performanța programelor și a activităților Uniunii, normele de instituire a unui portal de finanțare al Uniunii, normele de evaluare a programelor, precum și alte dispoziții orizontale aplicabile tuturor programelor Uniunii, cum ar fi cele privind informarea, comunicarea și vizibilitatea.]
- (11) Prezentul regulament nu aduce atingere rezultatului vreunor viitoare proceduri privind ajutoarele de stat, care ar putea fi inițiate în conformitate cu articolele 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (12) Finanțarea în temeiul prezentului regulament ar trebui să vizeze prioritar activitățile care implementează obiectivele în materie de securitate ale dezafectării.

¹¹ JO L..., p.

- (13) Programul ar trebui să implice acumularea de noi cunoștințe și schimbul de experiență, cu obiectivul de a păstra în cadrul Uniunii aceste cunoștințe și competențe specifice pentru a spori competitivitatea sa industrială, suveranitatea tehnologică și autonomia strategică în sectorul dezafectării nucleare. Cunoștințele și experiența dobândite, precum și lecțiile învățate în cadrul programului în ceea ce privește procesul de dezafectare nucleară și gestionarea deșeurilor ar trebui să fie diseminate în Uniune și dincolo de granițele acesteia, în rândul țărilor terțe, după caz, în conformitate cu politicile și obiectivele Uniunii, în coordonare și în sinergie cu instalațiile nucleare ale Comisiei din amplasamentele Centrului Comun de Cercetare (JRC), întrucât astfel de măsuri aduc cea mai mare valoare adăugată a UE și contribuie la securitatea lucrătorilor și a publicului larg, precum și la protecția mediului. Domeniul de aplicare, procedura și aspectele economice ale cooperării ar trebui să fie detaliate în programele de lucru multianuale și ar putea face, de asemenea, obiectul unor acorduri între statele membre și/sau cu Comisia.
- (13A) Programul ar trebui să asigure cele mai înalte standarde de protecție radiologică pentru lucrătorii implicați în activitățile de dezafectare și pentru publicul larg, precum și pentru mediu, inclusiv măsuri în materie de sănătate și securitate, dezvoltarea competențelor și condiții de muncă echitabile, cu respectarea deplină a legislației și a standardelor Uniunii și a principiului precauției. Având în vedere riscurile potențial grave și pe termen lung asociate instalațiilor nucleare și gestionării deșeurilor radioactive, toate activitățile desfășurate în cadrul programului ar trebui să evite crearea unor sarcini nejustificate pentru generațiile viitoare.

- (14) JRC ar trebui să faciliteze diseminarea cunoștințelor despre dezafectarea nucleară în rândul diferitelor părți interesate din Uniune într-un mod coordonat, de exemplu prin efectuarea de analize de piață, examinări și evaluări ale nevoilor de cunoștințe în Uniune și, după caz, în țări terțe, prin identificarea direcțiilor potențiale de cooperare, a părților interesate și a domeniilor în care cunoștințele generate pe parcursul implementării programului ar aduce cea mai mare valoare adăugată, precum și prin elaborarea de formate pentru schimbul de cunoștințe. Diseminarea cunoștințelor generate ar trebui finanțată de JRC. Orice stat membru ar trebui să poată iniția dezvoltarea de legături și schimburi în vederea diseminării cunoștințelor. După caz, astfel de schimburi ar putea implica țări terțe, în conformitate cu interesele și prioritățile strategice ale Uniunii, în concordanță și în complementaritate cu acțiunile desfășurate în temeiul Regulamentului [XXX] al Parlamentului European și al Consiliului¹² [Europa globală] și al Regulamentului [XXX] al Consiliului¹³ [ICSN-D]. Cunoștințele dobândite în cadrul programului ar trebui, în principal, să sporească capacitățile Uniunii. Orice diseminare în afara Uniunii ar trebui să asigure o protecție adecvată a intereselor de securitate ale Uniunii, a proprietății intelectuale, a caracterului sensibil și confidențial al informațiilor și a poziției de lider tehnologic a Uniunii.
- (15) Dezafectarea centralei nucleare Ignalina ar trebui să se realizeze prin recurgerea la cele mai bune competențe tehnice disponibile și cu respectarea naturii și a specificațiilor tehnologice ale instalațiilor care urmează a fi dezafectate, pentru a se asigura securitatea și cea mai mare eficiență posibilă, ținând seama de bunele practici europene și internaționale, pentru a se asigura o implementare eficientă a activităților de dezafectare.

¹² JO L., p.

¹³ JO L., p.

- (16) Eficiența punerii în aplicare a programului ar trebui optimizată printr-o reducere proporțională și o reorganizare a forței de muncă care participă la activitățile de dezafectare a centralei nucleare Ignalina. Având în vedere activitățile de dezmembrare care urmează să fie efectuate [în perioada 2028-2034] și ținând cont de alegerea centralei nucleare de la Ignalina de a externaliza dezmembrarea completă a zonelor centrale ale chesonului reactorului, reducerea forței de muncă implicate în activitățile de dezafectare ar trebui să vizeze nivelul de o treime în raport cu numărul de echivalente normă întreagă (ENI) de la sfârșitul anului 2024. Dacă este cazul, angajaților afectați de reorganizarea forței de muncă și de procesul de externalizare li se poate oferi un acces special la oportunitățile de reconversie profesională, perfecționare și redistribuire a personalului.
- (17) Lituania și Comisia ar trebui să asigure monitorizarea și controlul eficace ale evoluției procesului de dezafectare, astfel încât finanțarea alocată în temeiul prezentului regulament să genereze o valoare adăugată maximă a Uniunii, cu toate că responsabilitatea finală pentru dezafectare revine Lituaniei. Monitorizarea și controlul includ măsurarea eficace a progresului și adoptarea de măsuri corective, dacă este necesar. În acest scop, fost instituit un comitet cu funcții de monitorizare și informare, coprezidat de câte un reprezentant din partea Comisiei și din partea Lituaniei, astfel cum se precizează în programele de lucru.
- (18) Ar trebui ca valoarea creditelor alocate programului să poată fi revizuită pe baza rezultatelor unui raport de punere în aplicare.

- (19) Activitățile cofinanțate în temeiul prezentului regulament ar trebui identificate în limitele stabilite de planul de dezafectare prezentat de Lituania în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1369/2013¹⁴ și al revizuirilor ulterioare ale acestuia. Acest plan de dezafectare definește sfera programului, starea finală a instalațiilor și termenele-limită; el vizează activitățile de dezafectare, calendarul aferent, costurile și resursele umane necesare. Dacă este cazul, în conformitate cu dispozițiile legislației lituaniene sau într-un interval de timp mai scurt, în cazul oricărui eveniment semnificativ cu impact asupra conținutului planului respectiv, Lituania ar trebui să prezinte Comisiei un plan de dezafectare actualizat pentru a fi luat în considerare la pregătirea programelor de lucru multianuale.
- (20) Activitățile din cadrul programului ar trebui derulate cu un efort financiar comun al Uniunii și al Lituaniei. A fost stabilit un prag maxim al cofinanțării din partea Uniunii, în concordanță cu practica de cofinanțare instituită în cadrul programelor precedente. Luând în considerare practica unor programe comparabile ale Uniunii și consolidarea economiei lituaniene, de la demararea programului și până la sfârșitul implementării activităților finanțate în temeiul prezentului regulament, [rata de cofinanțare din partea Uniunii nu ar trebui să fie mai mare de 86 % din costurile eligibile.] Restul cofinanțării ar trebui asigurat de Lituania și din alte surse decât bugetul Uniunii, de exemplu de către instituții financiare internaționale și alți donatori.
- (21) S-a ținut seama în mod corespunzător de Raportul special nr. 22/2016 al Curții de Conturi¹⁵, de recomandările acestuia și de răspunsul Comisiei.
- (21A) S-a luat act de rezoluția legislativă a Parlamentului European din [...] referitoare la propunerea de regulament al Consiliului de instituire a programului de asistență pentru dezafectare nucleară a centralei nucleare Ignalina din Lituania (programul Ignalina) și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/101.

¹⁴ Regulamentul (Euratom) nr. 1369/2013 al Consiliului și Regulamentul (UE) 2021/101 al Consiliului privind sprijinul din partea Uniunii acordat programelor de asistență pentru dezafectare nucleară din Lituania (JO L 346, 20.12.2013, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1369/oj>).

¹⁵ Raportul special nr. 22/2016 – „Programele de asistență ale UE pentru dezafectare nucleară din Lituania, Bulgaria și Slovacia: s-au realizat unele progrese în raport cu situația din 2011, dar se prefigurează o serie de dificultăți importante în viitor”, Curtea de Conturi Europeană.

- (22) Programul se încadrează în domeniul de aplicare al Programului național lituanian în temeiul Directivei 2011/70/Euratom.
- (23) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a obiectivelor programului, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁶.
- (24) Metodele de execuție și formele de finanțare din partea Uniunii prevăzute de prezentul regulament ar trebui alese pe baza capacității lor de a atinge obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. Aceasta ar trebui să includă luarea în considerare a utilizării de sume forfetare, rate forfetare și costuri unitare, precum și a finanțărilor care nu sunt legate de costuri, astfel cum se menționează la articolul 125 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
- (25) Programul înlocuiește programul instituit prin Regulamentul (UE) 2021/101 pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2027. Prin urmare, regulamentul respectiv ar trebui să fie abrogat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

¹⁶ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezentul regulament instituie programul de asistență pentru dezafectarea nucleară a centralei nucleare Ignalina din Lituania (denumit în continuare „programul”) [pentru perioada 1 ianuarie 2028-31 decembrie 2034].
- (2) De asemenea, prezentul regulament stabilește obiectivele programului, bugetul acestuia [pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2028 și 31 decembrie 2034], formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea acestei finanțări.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „dezafectare” înseamnă măsurile administrative și tehnice care permit eliberarea parțială sau totală de sub regimul de autorizare a unei instalații nucleare și care urmăresc să asigure protecția populației și a mediului pe termen lung, inclusiv reducerea nivelurilor de radionuclizi reziduali din materialele și din amplasamentul instalației;
2. „plan de dezafectare” înseamnă un document care conține informații detaliate cu privire la procesul de dezafectare avut în vedere și care cuprinde strategia de dezafectare aleasă; calendarul, tipul și etapizarea activităților de dezafectare; strategia de gestionare a deșeurilor, inclusiv evacuarea; starea finală propusă; stocarea și depozitarea definitivă a deșeurilor rezultate în urma dezafectării; calendarul pentru dezafectare; estimările de costuri pentru finalizarea procesului de dezafectare; și obiectivele, rezultatele așteptate, obiectivele intermediare, datele-țintă, precum și indicatorii-cheie de dezafectare corespunzători, inclusiv indicatorii bazați pe valoarea dobândită. Planul este elaborat de titularul de autorizație al instalației nucleare și se reflectă în programele de lucru multianuale ale programului.

Obiectivele programului

- (1) Programul are următoarele obiective generale:
- (a) sprijinirea Lituaniei la punerea în aplicare a dezafectării centralei nucleare de la Ignalina, cu un accent special pe gestionarea provocărilor în materie de securitate radiologică și pe optimizarea eficienței punerii în aplicare a programului printr-o reducere proporțională și o reorganizare a forței de muncă;
 - (b) acumularea de noi cunoștințe privind procesul de dezafectare nucleară și gestionarea deșeurilor radioactive rezultate din activitățile de dezafectare, furnizând produse de cunoaștere explicite cu privire la aspectele de guvernanță legate de dezafectare și gestionarea deșeurilor, bunele practici manageriale, provocările tehnologice și, dacă este realizabil, protocoalele în materie de sănătate și securitate pentru lucrători și publicul larg referitoare la activitățile de dezafectare, cu un accent deosebit pe prevenirea contaminării mediului și a efectelor adverse asupra sănătății cauzate de materialele radioactive.

Cunoștințele menționate la primul paragraf litera (b) sunt diseminate la nivelul Uniunii și în afara acesteia, în rândul țărilor terțe, după caz, în conformitate cu politicile și obiectivele Uniunii, în toate domeniile relevante, dezvoltând potențiale sinergii la nivelul Uniunii, în cadrul programului intitulat Instrumentul pentru cooperare în materie de securitate nucleară și dezafectare (ICSN-D), astfel cum se prevede la articolul [X] din Regulamentul (Euratom) [XXX].

- (2) Centrul Comun de Cercetare coordonează structurarea și diseminarea cunoștințelor menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (b) către statele membre și în rândul țărilor terțe, după caz, în conformitate cu politicile și obiectivele Uniunii, asigurând în același timp o protecție adecvată a intereselor de securitate ale Uniunii, a proprietății intelectuale, a caracterului sensibil și confidențial al informațiilor și a poziției de lider tehnologic a Uniunii. Activitățile respective sunt finanțate în cadrul programului ICSN-D, cu fonduri de la Uniune în proporție de 100 % din costurile eligibile.
- (3) Obiectivul specific al programului va fi de a realiza asistența tehnică, demontarea și decontaminarea echipamentelor și chesoanelor reactoarelor centralei nucleare de la Ignalina în conformitate cu planul de dezafectare, inclusiv gestionarea deșeurilor radioactive rezultate în urma activităților de dezafectare, precum și continuarea gestionării în condiții de siguranță a deșeurilor rezultate în urma dezafectării și a celor moștenite.
- (4) Lista activităților care urmează să fie desfășurate în cadrul programului este prevăzută în anexă. Comisia poate, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, să definească într-un mod mai detaliat conținutul activităților enumerate în anexă în vederea atingerii obiectivelor programului. Respectivile acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).

Articolul 4

Buget

- (1) Pachetul financiar orientativ pentru punerea în aplicare a programului pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2028 și 31 decembrie 2034 este de 678 000 000 EUR în prețuri curente.
- (2) Angajamentele bugetare privind acțiuni care se desfășoară pe parcursul a mai multe exerciții financiare se pot repartiza pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.

- (3) Creditele pot fi înscrise în bugetul Uniunii și după 2034 pentru a acoperi cheltuielile necesare și pentru a permite gestionarea acțiunii care nu au fost finalizată până la încheierea programului.
- (4) Pachetul financiar menționat la alineatul (1) de la prezentul articol și cuantumul resurselor suplimentare menționate la articolul 5 pot fi utilizate, de asemenea, pentru asistență tehnică și administrativă pentru punerea în aplicare a programului, cum ar fi activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, sisteme și platforme instituționale de tehnologie a informației, activități de informare, comunicare și vizibilitatea, inclusiv comunicarea instituțională privind prioritățile politice ale Uniunii și toate celelalte cheltuieli cu asistență tehnică și administrativă sau cu personalul suportate de Comisie pentru gestionarea programului.]

Articolul 5

Resurse suplimentare

- (1) Statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe pot aduce contribuții suplimentare financiare sau nefinanciare la program. Contribuțiile financiare suplimentare constituie venituri alocate externe în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) sau al articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

- (2) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi, la cererea acestora, puse la dispoziție pentru program. Comisia execută direct sau indirect resursele respective, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) sau (c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. Aceste resurse se adaugă cuantumului menționat la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament. Resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză. În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic în cadrul gestiunii directe sau indirecte pentru sumele suplimentare puse astfel la dispoziția programului, sumele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi, la cererea statului membru în cauză, către unul sau mai multe programe-sursă.

Articolul 6

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă

- (1) Programul se pune în aplicare în sinergie cu alte programe ale Uniunii. O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea Uniunii în contextul unui alt program poate primi o contribuție și în cadrul programului. Normele programului relevant al Uniunii se aplică contribuției corespunzătoare sau se poate aplica un set unic de norme tuturor contribuțiilor și se poate asuma un singur angajament juridic. În cazul în care contribuția Uniunii este bazată pe costurile eligibile, sprijinul cumulativ de la bugetul Uniunii nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii și poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

- (2) Procedurile de atribuire din cadrul programului pot fi desfășurate în comun de către statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe („parteneri la procedura de atribuire comună”), prin gestiune directă sau indirectă, cu condiția să se asigure protejarea intereselor financiare ale Uniunii. Aceste proceduri fac obiectul unui set unic de norme și duc la încheierea unor angajamente juridice unice. În acest scop, partenerii la procedura de atribuire comună pot pune resurse la dispoziția programului în conformitate cu articolul 5 din prezentul regulament sau partenerilor li se poate încredința punerea în aplicare a procedurii de atribuire, în cazurile aplicabile în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. În procedurile de atribuire comună, reprezentanții partenerilor la procedura de atribuire comună pot fi și membri ai comitetului de evaluare la care se face trimitere la articolul 153 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

Articolul 7

Punerea în aplicare și formele de finanțare din partea Uniunii

- (1) Programul este pus în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 prin gestiune directă sau prin gestiune indirectă cu entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din regulamentul menționat.
- (2) Finanțarea din partea Uniunii în temeiul programului poate fi acordată sub orice formă în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, în special sub formă de granturi, premii, achiziții și donații nefinanciare.

Articolul 8

Eligibilitate

- (1) Numai activitățile de implementare a obiectivelor prevăzute la articolul 3 sunt eligibile pentru finanțare din partea Uniunii.
- (2) Programele de lucru menționate la articolul 110 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 pot preciza mai în detaliu criteriile de eligibilitate stabilite în prezentul regulament sau pot stabili criterii de eligibilitate mai detaliate pentru acțiuni specifice, în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor prevăzute la articolul 3 din prezentul regulament.

Articolul 9

Rate de cofinanțare

Rata maximă de cofinanțare a Uniunii, aplicabilă în cadrul programului nu trebuie să fie mai mare de **[86]** %. Restul cofinanțării se asigură de către Lituania, precum și din alte surse decât bugetul Uniunii.

Articolul 10

Programul de lucru

- (1) Programul este pus în aplicare prin programele de lucru menționate la articolul 110 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. Programele de lucru se adoptă în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 11 alineatul (2).
- (2) Programele de lucru trebuie să reflecte planul de dezafectare aplicabil, care servește drept referință pentru monitorizarea și evaluarea programului.

Articolul 11

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Comitetul respectiv este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (3) În cazul în care avizul comitetului urmează să fie obținut prin procedură scrisă, respectiva procedură se încheie fără rezultat atunci când, în termenul stabilit pentru emiterea avizului, președintele comitetului decide în acest sens sau o majoritate simplă dintre membrii comitetului solicită acest lucru.

Articolul 12

Abrogarea

Regulamentul (UE) 2021/101 se abrogă de la 1 ianuarie 2028.

Articolul 13

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea acțiunilor inițiate în temeiul Regulamentului (UE) 2021/101, în privința cărora regulamentul respectiv continuă să se aplice până la încheierea lor.
- (2) Pachetul financiar al programului poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între program și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2021/101.

Articolul 14

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 ianuarie 2028.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu,

Președintele

ANEXĂ

Activitățile incluse în planul de dezafectare prezentat de Lituania în conformitate cu Regulamentul (Euratom) nr. 1369/2013 și modificările ulterioare ale acestuia sunt acoperite de obiectivul specific prevăzut la articolul 3 alineatul (3), în special următoarele:

(I) Dezmembrarea chesoanelor reactorului:

- (1) finalizarea dezmembrării și decontaminării zonelor superioare și inferioare (denumite zone R1 și, respectiv, R2);
- (2) finalizarea dezmembrării tamburilor de separare a aburilor;
- (3) zonele active ale reactorului (denumite zona R3):
 - (a) tehnologia de dezmembrare concepută și autorizată;
 - (b) echipamentele de dezmembrare instalate și operaționale;
 - (c) dezmembrarea și decontaminarea zonei centrale a chesoanelor reactorului, în conformitate cu planul de dezafectare; progresele înregistrate trebuie măsurate prin cantitatea și tipul de materiale îndepărtate, precum și prin intermediul valorii dobândite;
 - (e) punerea în funcțiune a instalației de depozitare intermediară a deșeurilor provenite de la reactor.

(II) Implementarea programului de demolare a clădirilor. Progresele înregistrate în direcția atingerii acestui obiectiv trebuie măsurate prin numărul de clădiri demolate, precum și prin valoarea dobândită.

- (III) Eficiența programului de dezafectare a centralei nucleare Ignalina trebuie optimizată, în special printr-o reducere proporțională și o reorganizare a forței de muncă (angajații) implicate. Având în vedere activitățile de dezmembrare programate și ținând cont de alegerea centralei nucleare de la Ignalina de a externaliza dezmembrarea completă a zonelor centrale ale chesonului reactorului, reducerea forței de muncă implicate în activitățile de dezafectare trebuie să vizeze nivelul de o treime în raport cu numărul de echivalente normă întreagă (ENI) de la sfârșitul anului 2024. Dacă este cazul, angajaților afectați de reorganizare și de procesul de externalizare li se poate oferi un acces special la oportunitățile de reconversie profesională, perfecționare și redistribuire a personalului. Progresele se măsoară în raport cu indicatorii-cheie de performanță specifici aprobați în programele de lucru de punere în aplicare.
- (IV) Gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor rezultate în urma dezafectării și a celor moștenite, până în etapa stocării sau a depozitării definitive (în funcție de categoria de deșeuri), inclusiv finalizarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor și a depozitului de suprafață. Aceasta trebuie realizată în conformitate cu planul de dezafectare, în versiunea sa finală. Progresele înregistrate trebuie măsurate prin cantitatea și tipul de deșeuri stocate sau depozitate definitiv în condiții de siguranță, precum și prin intermediul valorii dobândite.
- (V) Reducerea riscurilor radiologice. Progresele înregistrate trebuie măsurate prin evaluările siguranței activităților și instalației, prin identificarea modalităților în care s-ar putea produce expuneri și prin estimarea probabilităților și a amplitudinii acestor expuneri potențiale.

Obiectivul specific prevăzut la articolul 3 alineatul (3) nu acoperă depozitarea definitivă a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive într-o instalație de depozitare definitivă geologică de adâncime și nici finanțarea pentru realizarea unei instalații de depozitare definitivă geologică de adâncime.